

N:o 14.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 17 mars 1897.

— — — — — Andra Kammaren den 17 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts
i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående
postverket.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 8.)

Till Konungen.

I den till Riksdagen den 16 sistlidne januari aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkten 2:o under sjunde hufvudtiteln föreslagit, att Riksdagen måtte, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1897 tillstyrkta ändringar i postverkets stater, för år 1898 bestämman postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 8,688,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom postverkets utgiftsstaten skulle ökas med 378,000 kronor.

I sammanhang härmed har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva:

att tomterna n:is 1, 3 och 10 i kvarteret Riddaren inom Klara församling i Stockholm finge enligt uppgjorda köpeaftal af postverket förvärfvas;

att å dessa tomter tillsammans med tomten n:o 9 i samma kvarter, sedan sistnämnda tomt för postverkets räkning exproprierats, finge för en kostnad, ej öfverstigande 1,240,000 kronor, uppföras ett nytt posthus enligt ritningar, som blefve med ledning af de uti förenämnda statsrådsprotokoll omförmälda, af generalpoststyrelsen öfverlemnade planeskissritningar med tillhörande beskrifning och kostnadsberäkningar uppgjorda och af Eders Kongl. Maj:t godkända;

att jemväl tomterna n:is 2 och 8 i ofvannämnda kvarter finge enligt upprättade köpeaftal af postverket inköpas för att derefter för

dess räkning uthyras, intill dess de behöfde användas till utvidgning af posthuset; samt

att, i den mån de till fonden för anskaffande af tomt till nytt posthus i Stockholm redan anvisade medel icke lemnade tillgång till bestridande af kostnaderna för ofvanberörda tomters förvärfvande, dertill finge af postverkets öfverskottsmedel för år 1898 användas ett belopp af högst 200,000 kronor.

Slutsummorna af de för år 1898 föreslagna staterna, jemförda med de för innevarande år af Eders Kongl. Maj:t fastställda, äro, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande:

	år 1897.	år 1898.
aflöningsstaten	kr. 3,197,100: —	kr. 3,330,300: —
öfvergångsstaten	» 2,400: —	» 2,400: —
pensionsstaten	» 79,475: —	» 75,375: —
omkostnadsstaten.....	» 4,850,500: —	» 4,875,500: —
oförutsedda utgifter	» 120,000: —	» 340,000: —
afkortningar och restitutioner m. m.	» 60,525: —	» 64,425: —
	<hr/>	<hr/>
	tillsammans kr. 8,310,000: —	kr. 8,688,000: —

I anledning af Eders Kongl. Maj:t till nästlidet års Riksdag gjorda framställning om viss förbättring i ordinarie postvaktbetjentes aflöningsförmåner anförde Riksdagen i skrifvelse den 11 maj 1896, bland annat, hurusom, enligt hvad generalpoststyrelsen meddelat, de personer, som under senaste tiden antagits till ordinarie postvaktbetjente, derförinnan tjenstgjort i postverket omkring 7,6 år samt uppnått en ålder af i medeltal 31,1 år. Denna jemförelsevis sena befordran till ordinarie befattning måste, yttrade Riksdagen vidare, gifvetvis utöfva ett ogynnsamt inflytande på postvaktbetjentes ekonomiska ställning, och äfven om de med ordinarie vaktbetjentbefattning förenade aflöningsförmåner i och för sig kunde anses tillfredsställande, måste de dock befinnas väl knappa, då de ernåddes först efter en flerårig tjenstgöring mot lägre ersättning. Med hänsyn härtill och då det jemväl syntes oegentligt, att ett stort antal extra vaktbetjente, hvilka användes i regelbunden tjenstgöring och förrättade ett lika ihållande och ansträngande arbete som de ordinarie, ej blott åtnjöte mindre ersättning än dessa, utan äfven saknade den tryggade ställning, som ordinarie befattning i statens tjenst medförde, hade Riksdagen funnit angeläget, att antalet ordinarie postvaktbetjent-

befattningar blefve i någon mån ökad. På grund häraf beslöt Riksdagen, att, med afslag å Eders Kongl. Maj:ts framställning om ett andra ålders-tillägg för postvaktbetjente, anhålla, att Eders Kongl. Maj:t måtte för 1897 års Riksdag framlägga förslag till inrättande af nya ordinarie postvaktbetjentbefattningar till det antal, som, med den inskränkning, nödig sparsamhet borde föranleda, kunde befinnas lämpligt för beredande åt extra ordinarie vaktbetjente af något tidigare befordran till ordinarie befattning.

Med anledning af denna Riksdagens anhållan har Eders Kongl. Maj:t, i enlighet med generalpoststyrelsens hemställan, nu föreslagit Riksdagen, att, förutom den postvaktbetjentbefattning, som med tillämpning af Riksdagens år 1884 fattade beslut borde sättas i stället för en indragen vaktmästaretjenst, 150 nya ordinarie vaktbetjentbefattningar måtte inrättas. Af statsrådsprotokollet i ärendet framgår, att i slutet af sistlidne oktober månad antalet vaktbetjente vid postverket utgjorde 1,529, af hvilka 791 voro ordinarie, 357 extra och 381 reservbetjente, samt att af de extra vaktbetjente ej mindre än 259 voro i full tjenstgöring. Med afseende å detta förhållande, och då postverkets fortgående utveckling framkallar ett ständigt ökad behof af ifrågavarande tjenstbefattningar, anser Riksdagen den nu föreslagna tillökningen i antalet ordinarie vaktbetjente vara erforderlig, på det att det af 1896 års Riksdag uttalade syfte om beredande åt extra ordinarie vaktbetjente af en tidigare befordran till ordinarie tjenst skall kunna i afsevärd mån och för någon längre framtid vinnas.

Förhållanden af enahanda beskaffenhet som de, hvilka föranledt 1896 års Riksdag att förordna inrättandet af nya ordinarie postvaktbetjentbefattningar, synas äfven tala för vidtagande af åtgärder till förbättrande af befordringsutsigterna för postverkets talrika extra ordinarie tjenstemän. Enligt hvad generalpoststyrelsen upplyst, voro nemligen mot slutet af nästlidna år vid postverket anstälde 518 extra biträden, af hvilka flertalets fulla arbetskraft och arbetstid af verket togos i anspråk. Då under nuvarande befordringsförhållanden dessa biträden icke kunde påräkna att ernå ordinarie tjenst förr än vid i medeltal 34 års ålder och efter en tjenstetid i postverket af omkring 13 år, har Riksdagen funnit Eders Kongl. Maj:ts framställning om inrättande af 75 nya postexpeditörsbefattningar vara fullt befogad och böra vinna Riksdagens bifall.

Beträffande den enligt statsrådsprotokollet föreslagna förhöjningen i anslaget till postföringskostnad vid befordran sjöledes mellan Sverige

och Tyskland inhemtas af samma protokoll, att ökade utgifter från detta anslag påkallas med anledning af de öfverenskommelser, som på grund af Eders Kongl. Maj:ts beslut träffats i fråga om anordnande och underhållande af regelbunden postångfartygsförbindelse mellan Trelleborg och Sassnitz. Med afseende härå får Riksdagen erinra, att Eders Kongl. Maj:t i proposition till 1892 års Riksdag *ej mindre* äskade Riksdagens yttrande öfver ett Riksdagen meddeladt förslag att, för uppehållande genom enskildt bolags försorg af regulier ångfartygsförbindelse hela året om mellan Trelleborg och Sassnitz, af postmedlen årligen bestrida hälften af det belopp, som kunde erfordras till subvention åt bolaget, under förutsättning att den andra hälften anvisades från tysk sida, *än äfven* föreslog Riksdagen att bevilja särskilda belopp att anvisas dels för anordnande af fullständig natt-tjenst å vissa statsbanedelar, dels ock såsom lån till Malmö—Trelleborgs jernvägsaktiebolag, under förutsättning att bolaget åtog sig att under vilkor, som af Eders Kongl. Maj:t bestämdes, ombesörja den genomgående befordringen af post och resande mellan Malmö och Trelleborg äfvensom verkställa viss ombyggnad af bolagets jernväg. Vid behandling af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning och i ämnet väckta motioner stannade kamrarna i olika beslut, hvilka icke kunde sammanjemkas, hvadan frågan då förföll. Sedan numera, i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts den 13 juni 1896 fattade beslut, definitiva åtgärder vidtagits för anordnande af postförbindelse mellan Trelleborg och Sassnitz, har Eders Kongl. Maj:t vidkommande detta ärende icke till Riksdagen gjort annan framställning, än att till bestri- dande af postverkets utgifter för uppehållande af nämnda förbindelse ifrågavarande anslag måtte ökas från 30,000 kronor till 100,000 kronor eller med 70,000 kronor. Mot denna förhöjning i anslaget, som till en del motsvaras af en genom minskad transittersättning till danska post- verket beräknad nedsättning med 40,000 kronor i anslaget till godt- görelse till främmande postverk, har Riksdagen icke något att invända.

Hvad slutligen angår Eders Kongl. Maj:ts förslag om förvärfvande åt postverket af vissa tomter i kvarteret Riddaren i Stockholm samt upp- förande derstädes af nytt posthus, anser Riksdagen, att härigenom post- verkets behof af utvidgade och tidsenliga lokaler kan på ett ändamåls- enligt sätt tillgodoses. Då förutom det område, som redan nu måste tagas i anspråk för uppförande af det nya posthuset, ytterligare två tomter i samma kvarter skulle enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag förvärfvas, beredes härigenom, på sätt 1896 års Riksdag ansett önskligt, utrymme

för den utvidgning af byggnaden, som i en framtid kan befinnas erforderlig. De ifrågasatta tomternas belägenhet synes Riksdagen vara synnerligen fördelaktig och fullt motsvara de fordringar, som derå böra ställas.

Med afseende å det förhållande, att, enligt hvad af statsrådsprotokollet inhemtas, det nya posthuset är afsedt att inrymma jemväl tjänstelokaler för postinspektionerna i mellersta och östra distrikten, har uti en inom Riksdagen väckt motion yrkats, att, då inom postverkets förvaltning decentralisationsprincipen borde göras gällande, Eders Kongl. Maj:ts förslag om uppförande af nytt posthus endast under det vilkor måtte bifallas, att nu omförmälda tjänstelokaler icke blefve derstädes anordnade. Då det, enligt Riksdagens mening, kan med skäl ifrågasättas, huruvida icke ifrågavarande distriktsinspektioner, i stället för att, såsom nu är fallet, hafva sina tjänstelokaler i Stockholm, borde placeras å inom vederbörande distrikt centralt belägna orter, anser Riksdagen denna fråga böra tagas under förnyad ompröfning. Emellertid har Riksdagen icke funnit lämpligt, att vilkor i det angifna syftet fästes vid bifall till Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning.

Riksdagen, som ansett sig böra godkänna Eders Kongl. Maj:ts förslag i fråga om beredande af medel för förvärfvande af omförmälda tomter och som ej haft något att erinra beträffande den beräknade kostnaden för uppförande af det nya posthuset, har jemväl funnit skäl medgifva, att till bestridande af den del utaf nämnda kostnad, som å första byggnadsåret belöper, eller 250,000 kronor, det å postverkets stat uppförda anslaget till oförutsedda utgifter bestämmes till det förhöjda belopp, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen, som vid Eders Kongl. Maj:ts i öfrigt gjorda framställningar beträffande postverket icke haft något att erinra, anmäla:

dels att Eders Kongl. Maj:ts förslag om inrättande af 75 nya post-expeditörstjänster, 36 af 1:sta lönegraden och 39 af 2:a lönegraden, af Riksdagen bifallits;

dels att Riksdagen likaledes bifallit Eders Kongl. Maj:ts förslag om inrättande af 151 nya ordinarie postvaktbetjentbefattningar;

dels att Riksdagen med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förslag medgifvit,

att tomterna n:is 1, 3 och 10 i kvarteret Riddaren inom Klara församling i Stockholm må enligt uppgjorda, i statsrådsprotokollet öfver

finansärenden den 14 januari 1897 närmare angifna köpeaftal af postverket förvärfvas;

att å dessa tomter tillsammans med tomten n:o 9 i samma kvarter, sedan sistnämnda tomt för postverkets räkning exproprierats, må för en kostnad, ej öfverstigande 1,240,000 kronor, uppföras ett nytt posthus enligt ritningar, som varda med ledning af de uti förenämnda statsrådsprotokoll omförmälda, af generalpoststyrelsen öfverlemnade planeskissritningar med tillhörande beskrifning och kostnadsberäkningar uppgjorda och af Eders Kongl. Maj:t godkända;

att jemväl tomterna n:is 2 och 8 i ofvannämnda kvarter må, enligt upprättade köpeaftal, som i samma statsrådsprotokoll omförmälas, af postverket inköpas för att derefter för dess räkning uthyras, intill dess de behöfva användas till utvidgning af posthuset; och

att, i den mån de till fonden för anskaffande af tomt till nytt posthus i Stockholm redan anvisade medel icke lemna tillgång till bestridande af kostnaderna för ofvanberörda tomters förvärfvande, dertill må af postverkets öfverskottsmedel för år 1898 användas ett belopp af högst 200,000 kronor;

dels att hvad Eders Kongl. Maj:t i öfrigt föreslagit, föranledande till ändringar i postverkets stater, af Riksdagen bifallits; samt

dels att Riksdagen, med beräkning af postverkets stater för år 1898 till följande belopp, nemligen:

aflöningsstaten	kronor 3,330,300: —
öfvergångsstaten	» 2,400: —
pensionsstaten	» 75,375: —
omkostnadsstaten	» 4,875,500: —
oförutsedda utgifter	» 340,000: —
afkortningar och restitutioner m. m.	» 64,425: —

tillsammans kronor 8,688,000: —,

bestämt postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 8,688,000 kronor att utgå direkt af postmedlen.

Stockholm den 17 mars 1897.

Med undersätlig vörndnad.